

**§ 16 godkendelse
Miljøgodkendelse
tilhørende ejendomme
Frørup.**

31. marts 2009

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	3
MILJØGODKENDELSE	4
AFGØRELSE	4
VILKÅR FOR GODKENDELSE	5
OFFENTLIGGØRELSE	7
KLAGEVEJLEDNING	7
MODTAGERE AF KOPI AF AFGØRELSEN	8
MILJØVURDERING	9
1. ANSØGER OG EJERFORHOLD	9
2. BEDRIFTENS AREALER.....	9
2.1 <i>Drift af udbringningsarealer</i>	9
2.2 <i>Forurening og gener fra udbringningsarealerne</i>	9
3. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	12
4. PARTSHØRING	12
5. SAMLET VURDERING.....	13
KORTBILAG 1	14
KORTBILAG 2.....	15

Indledning

Emne	Data
Ansøger / Ejer	Søren Poulsen
Bedriftens adresse	Holebækvej 3, 5871 Frørup
Matrikelnummer	36a m.fl. Frørup By, Frørup
Virksomhedens art	Plantebrug
CVR-nummer	82864350
Kontaktperson	Søren Poulsen
Tilsynsmyndighed	Nyborg Kommune

Nyborg Kommune har den 12. august 2008 modtaget ansøgning om godkendelse af udspretningsarealer, der drives under CVR. nr. 82864350, og er tilknyttet ejendommen Holebækvej 3, 5871 Frørup. Baggrunden for ansøgningen er at man ønsker at modtage husdyrgødning fra Per Villebro, Sentvedvej 38, 5871 Frørup. Per Villebro har søgt om miljøgodkendelse efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven) på Sentvedvej 38, 5871 Frørup. I denne forbindelse kræves en miljøgodkendelse af alle de arealer, hvor der udbringes husdyrgødning fra bedriften, og hvor udbringning af husdyrgødning vil kunne påvirke miljøet væsentligt.

Der er søgt om udbringning af kvæggylle svarende til 177 dyreenheder på 132,4 ha. (Se kortbilag 1)

Miljøgodkendelse

Afgørelse

Nyborg Kommune godkender hermed udbringning af husdyrgødning på 132,4 ha landbrugsjord, der drives under bedriften CVR. nr. 82864350, v/ Søren Poulsen, Holebæksvej 3, 5871 Frørup, matrikel nr. 36a m.fl. Frørup By, Frørup. Godkendelse omfatter alle arealer, der drives under ejendommen.

Nyborg Kommune giver godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at driften af arealerne i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne. Nyborg Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i Husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til § 16 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesloven). Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Forudsætningerne for miljøgodkendelsen er de oplysninger, der er givet i ansøgningsmaterialet, jf. ansøgning fra Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, www.Husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 9234, version nr. 3 af 26. november 2008 med tilhørende bilag, samt øvrigt materiale indsendt af ansøger eller ansøgers konsulent.

Godkendelsen gælder fra godkendelsesdatoen. Godkendelsen omfatter hele bedriftens udbringningsarealer. Godkendelsen skal være udnyttet inden 5 år fra godkendelsesdatoen. Da denne godkendelse er betinget af udvidelsen af husdyrbruget på Sentvedvej 38, 5871 Frørup, der har fået en frist for udnyttelse på 5 år, har Nyborg Kommune vurderet, at det også bør gælde denne godkendelse. Hvis godkendelsen herefter ikke har været helt eller delvist udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages allerede 8 år efter meddelelse af den første godkendelse. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

Vilkår for godkendelse

1. Udbringningsarealer

Der må udbringes husdyrgødning på de 132,4 ha ejede arealer, der er indtegnet på kortbilag 1. Der må ikke udbringes husdyrgødning på andre arealer på bedriften, jf. dog vilkår om udskiftning af udbringningsarealer.

2. Maksimal udbringning af organisk gødning

Der må inden for et planår maksimalt udbringes kvæggylle svarende til 177 dyreenheder. I alt må der således udbringes maksimalt 18.387 kg N/år og 3.287 kg P/år i organisk gødning. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning.

3. Bortfald af godkendelsen

Godkendelsen skal være udnyttet inden 5 år fra godkendelsesdatoen. Hvis godkendelsen herefter ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

4. Ændring af gødningstype

Såfremt der ønskes udbragt andre typer organisk gødning end omtalt i vilkåret om maksimal udbringning af organisk gødning, skal dette anmeldes til Nyborg Kommune. Kommunen vil derpå vurdere, om ændringen kan gennemføres inden for rammerne af denne godkendelse. Ændringen må ikke sættes i værk, før kommunen har accepteret den.

5. Udbringning af flydende husdyrgødning

Al udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal ske ved nedfældning eller ved en anden metode, der ikke giver en højere ammoniakfordampning end nedfældning.

6. Nitratkoncentration i grundvand

Hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i det oppumpede grundvand i indvindingsoplandet, skal virksomheden iværksætte tiltag, der mindsker nitratudvaskningen til grundvandet. Forslag til tiltag skal ske i samråd med kommunen.

7. Gødningsaftaler

Bedriften skal altid opbevare skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning. Aftaler for de seneste 5 år skal kunne forevises på kommunens forlangende.

8. Udskiftning af udbringningsarealer

Såfremt der sker ændringer i bedriftens udbringningsarealer, skal dette anmeldes til Nyborg Kommune inden planårets begyndelse den 1. august. Nye arealer kan erstatte arealer i denne godkendelse, hvis de nye arealer har mindst samme omfang og ikke er mere sårbare. Kommunen skal i hvert tilfælde vurdere, om ændringerne kan gennemføres inden for rammerne af denne godkendelse. Ændringen må ikke sættes i værk, før kommunen har accepteret den.

Anmeldelse skal udarbejdes og indsendes til kommunen via www.husdyrgodkendelse.dk eller på et andet digitalt system, der opfylder kravene, jf. § 5, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

9. Dokumentation for arealanvendelse

Der skal altid foreligge dokumentation for, at de udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er i overensstemmelse med vilkårene i denne godkendelse. Dette skal være i form af mark- og gødningsplaner, indsendte gødningsregnskaber, ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen eller lignende samt gældende forpagtningsaftaler. Dokumentationen skal opbevares for de fem seneste planår og skal kunne forevises ved tilsyn og skal indsendes til kommunen på forlangende.

10. Ændringer af ejerforhold

Ændringer af, hvem der ejer eller er ansvarlig for bedriften, skal meddeles Nyborg Kommune senest en måned efter ændringen.

Uheld og risici

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, tlf: 6333 7000 eller 6333 6820.

Andre miljøregler

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Retsbeskyttelse og revurdering

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8-års retsbeskyttelse fra datoen for godkendelsen (§ 40 stk. 1 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006). Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til virksomheden inden for de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen, medmindre, der er lavet grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

Hvis udbringningen af husdyrgødning giver anledning til uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening kan kommunen, jf. husdyrgodkendelseslovens § 39, meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. husdyrgodkendelseslovens § 41, regelmæssigt tages op til revurdering. Første revurdering foretages efter 8 år fra godkendelsesdatoen. Denne miljøgodkendelse skal derfor revurderes i marts 2017.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen Nyborg den 31. marts 2009.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet, jf. § 76 i husdyrgodkendelsesloven.

De klageberettigede er ansøger, miljøministeren, Sundhedsstyrelsen og enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen. Endvidere er en række foreninger og organisationer klageberettigede.

En eventuel klage skal være skriftlig. Den sendes til Nyborg Kommune, der videresender den til Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb ledsaget af det materiale, der er indgået i miljøgodkendelsens behandling. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger efter, at afgørelsen har været offentlig annonceret. Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Eventuelle klager har ikke opsættende virkning med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klagefristen udløber den 28. april 2009.

Afgørelsen kan i øvrigt indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90.

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Centrovic, att. Thomas Andersen, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg.
E-post: tan@centrovic.dk
- Frørup Vandværk v. Erling Leerberg. Svinget 5, 5871 Frørup.
- Tårup vandværk v. Arne Madsen, Kajbjergvej 6, 5871 Frørup.
- Miljøministeriet, Miljøcenter Odense. Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ.
E-post: Post@ode.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen. E-post: syd@sst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.
E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnæsøgade 20, 2100 København Ø
E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Lokalafdeling Nyborg v. Else Klint.
E-post: nyborg@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia
- E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v/Niels Barslund,
E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet v. Søren Larsen. Lykkedamsvej 92, 5300 Kerteminde.
E-post: madsen-larsen@dadlnet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Worsaaesgade 1, 7100 Vejle.
E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Ornitologisk Forening,
E-post: natur@dof.dk

På Nyborg Kommunes vegne den 31. marts 2009.

Birgit Sønderkov Weber
Grubeleder Natur og Miljø

/Elisabeth Oxenbøll Sørensen
Miljøsagsbehandler

Miljøvurdering

Nedenstående miljøvurdering danner grundlag for de vilkår, som er meddees i godkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse i Miljøstyrelsens it-ansøgningsystem husdyrgodkendelse.dk - Skema nummer 9234, version 3 af 26. november 2008 med diverse bilag.

Vurderingen skal belyse konsekvenserne af dyrkningsarealernes anvendelse til udspreddning af husdyrgødning, samt om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen er tilstrækkelige.

1. Ansøger og ejerforhold

Oplysningerne om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for at virksomheden drives i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse, er rettet til den korrekte juridiske person.

Der er foretaget en søgning i CVR og i FødevareErhverv's register over støtteansøgere. Der figurerer ansøger som ejer af ejendommen og de tilhørende arealer. Det vurderes derfor, at miljøgodkendelsen rettes med den korrekte juridiske person.

2. Bedriftens arealer

I det følgende er der foretaget en vurdering af den påvirkning som udspreddning af husdyrgødning på dyrkningsarealerne giver anledning til, og om dette er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

2.1 Drift af udbringningsarealer

Kommunen har her indledningsvis foretaget en vurdering af om oplysningerne vedrørende dyrkningsarealerne er tilstrækkeligt belyst, herunder om de oplyste standardsædskifter vil kunne forventes anvendt ved driften af det ansøgte.

I ansøgningen er anført sædskifte K2 for alle marker. Dette svarer til referencesædskiftet. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår om brug af et specifikt sædskifte.

2.2 Forurening og gener fra udbringningsarealerne

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitrat og fosfor er der her foretaget en vurdering af om der er risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra udspreddningsarealerne, der kan medføre en væsentlig miljøpåvirkning af de beskyttede naturtyper, som indgår i loven.

Søer og vandløb

Der er ingen skrånende arealer (> 12 grader) ned til vandløb eller søer inden for udbringningsarealerne, og der stilles derfor ingen vilkår hertil.

Bedriftens 132,4 ha udbringningsareal ligger i oplandet til Langelandssundet.

Langelandssundet

Oplandet til Langelandssundet er en del af oplandet til Det sydfynske Øhav. Den centrale del af Det sydfynske Øhav er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (Ramsarområde, EF-habitatområde og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet er "stor vandsalamander", "klokkefrø", "sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand" og "mudder- og sandflader blottet ved ebbe", "kystlaguner og strandsøer", "større lavvandede bugter og vige", "rev", "enårig vegetation på stenede strandvolde", "flerårig vegetation på stenede strande", "klinter eller klipper ved kysten", "vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand", "strandenge", "forstrand og begyndende klitdannelse", "hvide klitter og vandremiler", "stabile kystklitter med urteagtig vegetation", "kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger", "næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks", "vandløb med vandplanter", "meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand", "overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund", "bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn", "kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe", "kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "rigkær", "bøgeskove på muldbund", "egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund" og "elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld".

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområdet og Ramsarområdet er ynglende liste I-arter (rørdrum, rørhøg, havterne, splitterne, dværgterne og klyde) samt store forekomster af trækgæsterne knopsvane, sangsvane, knortegås, troland, bjergand, edderfugl, havlit, fløjlsand, hvinand, toppet skallesluger og blishøne.

Den centrale del af Det sydfynske Øhav er i Landsplandirektivet (Regionplan 2005-) målsat som referenceområde for naturvidenskabelige studier. Langelandssundet er målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk.

Det sydfynske Øhav er sårbart overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningen for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften herunder tilførslen fra eksisterende landbrugsbedrifter i oplandet/lokalområdet.

2.2.1 Fosfor

Ansøger har oplyst, at alle arealer er drænedede lerjorde af typen JB-5. De afvander ikke til Natura 2000-område, så alle arealer er angivet i fosforklasse 1.

Der er ansøgt om udbringning af 24,8 kg fosfor/ha/år med husdyrgødning. Der fraføres 24,7 kg fosfor/ha/år fosfor med afgrøderne, og den fraførte mængde afhænger af det aktuelle sædskifte. I ansøgningen er der ikke valgt et specifikt standardsædskifte, men da der er tale om en gylleaftale kan der kun vælges et standardsædskifte K1 eller K2, hvor begge sædskifter frafører 24,7 kg fosfor/ha/år ifølge Miljøstyrelsens notat "Standardsædskifter og referencesædskifter".

Arealerne fordeler sig med fosforklasser som angivet i tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over udbringningsarealernes fordeling på fosforklasser.

Fosforklasse	Areal
Fosforklasse 0 (fosfortal <4 eller sandjord/udrænnet/afvander ikke til sårbart vandområde*)	132,4ha
Fosforklasse 1 (fosfortal 4-6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	0 ha
Fosforklasse 2 (lavbundsjord og afvander til sårbart vandområde*)	0 ha
Fosforklasse 3 (fosfortal >6 og drænet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	0 ha
I alt	132,4ha

*Sårbare vandområder jf. "Kortværk pr. december 2006 over oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor" fra Miljøstyrelsen

Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau er overholdt og Nyborg Kommune vurderer på baggrund af dette, at der ikke er risiko for udvaskning af fosfor fra udbringningsarealerne som følge af udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor ingen særlige vilkår i forhold til regulering af fosfor på husdyrbrugets arealer.

2.2.2 Kvælstof

I det følgende er der foretaget en vurdering af om kvælstofoverskuddet i form af nitrat er problematisk i forhold til den omkringliggende natur, overflade- og grundvand.

Overfladevand

Hele udbringningsarealet ligger uden for nitratklasser. Der må således udbringes husdyrgødning svarende til det maksimalt tilladte husdyrtryk, det vil sige 1,4 dyreenheder/ha/år. I ansøgt drift udbringes husdyrgødning svarende til 1,34 dyreenheder/ha. Nitratudvaskningen er (ifølge beregninger i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem (Farm N) på 49,5 kg kvælstof/ha. Den samlede årlige udvaskning af nitrat fra udbringningsarealerne er ca. 6.500 kg kvælstof. Nitratudvaskningen i nudrift er 50,8 kg kvælstof/ha. Dermed vil der med det ansøgte ske et fald i nitratudvaskningen fra bedriftens arealer.

Nyborg Kommune vurderer, at det i den aktuelle sag ikke er nødvendigt at stille skærpede krav vilkår vedrørende kvælstofudvaskningen til overfladevand, idet husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau er overholdt, og der sker et fald i udvaskningen fra bedriftens arealer.

Grundvand

Af ansøgningen fremgår at 31,41 ha ligger indenfor som nitratfølsomt indvindingsområde. Arealerne må derfor ikke tilføres en merbelastning i den ansøgte produktion i forhold til nudriften. Udvasningen af nitrat er 73 mg nitrat/l i nudriften. I ansøgt drift er nitratudvaskning for disse arealer på 71 mg nitrat/l/år.

Da der med det ansøgte ikke sker en forøgelse af nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen er husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau overholdt og der vil der ikke blive stillet yderligere vilkår vedrørende dette.

Hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i det oppumpede grundvand, vurderer Nyborg Kommune, at der skal stilles vilkår om at virksomheden skal iværksætte tiltag, der mindsker nitratudvaskningen til grundvandet. Forslag til tiltag skal ske i samråd med kommunen.

Natur

Ansøgningsskemaet tager ikke automatisk højde for udvaskningen til øvrig natur. Der kan f.eks. være plante og dyrearter i nærhed af udspretningsarealerne, der er sårbare over for yderligere påvirkninger af nitrat.

Udspretningsarealerne ligger ikke op til internationale naturbeskyttelsesområder eller højt målsat natur (A og B). Der findes desuden ingen udbringningsarealer inden for 1000 meter af naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7.

Nyborg Kommune vurderer på den baggrund at der ikke vil være grundlag for at stille særlige vilkår til driften af udbringningsarealerne i forhold til den omkringliggende natur.

3. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved hjælp af bedste tilgængelige teknik, jf. § 19 i husdyrloven. I ansøgningen er der nedenstående redegørelse for anvendelse af BAT i forbindelse med udbringning af husdyrgødning:

Gylleudbringning sker med slæbeslanger. Ved udbringning af gylle på sort jord nedbringes det hurtigst muligt, for at reducere ammoniakfordampningen mest muligt. Dette er betegnet som BAT jf. EU-BREF referencedokumentet til BAT.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Hvis udbringning af flydende husdyrgødning sker ved nedfældning, vil der være en meromkostning i forbindelse med selve udbringningen. Til gengæld vil der som regel være et højere udbytte som følge af en bedre udnyttelse af husdyrgødningen, da tabet af ammoniak er lavere end ved slangeudlægning. Alt i alt vil dette i mange tilfælde betyde, at der er en økonomisk gevinst ved nedfældning på sort jord og marker med fodergræs, mens der kan være et økonomisk tab pga. øgede markskader ved nedfældning i eksempelvis marker med vintersæd, jf. blandt andet "Udredningsrapport for teknologier"¹ fra Miljøstyrelsen.

Nedfældning af flydende husdyrgødning vil resultere i en reduceret ammoniakemission ved udbringning i forhold til slangeudlægning. Teknologien vurderes at være kommercielt tilgængelig for landbruget.

Nyborg Kommune vurderer, at det er BAT at nedfælde flydende husdyrgødning, når denne udbringes på sort jord og marker med fodergræs. Der stilles derfor vilkår om, at al udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal ske ved nedfældning eller ved en anden metode, der ikke giver en højere ammoniakfordampning end nedfældning.

4. Partshøring

Den 12. december 2008. Frørup og Tårup Vandværker partshøres, da en del af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde og i indvindingsoplandet til disse vandværker. Der er ikke indkommet høringssvar fra vandværkerne.

Den 14. januar 2009 : Ansøger fik tilsendt udkast til afgørelsen i høring.

---

¹ Udredningsrapport for teknologier – med særligt henblik på miljøeffektive teknologier til husdyrproduktionen. Udarbejdet i forbindelse med forarbejdet til husdyrloven. Er tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk.

Den 22. januar 2009: Nyborg Kommune modtager kommentarer til afgørelsen fra ansøgers konsulent.

1. Ansøger kan ikke umiddelbart acceptere vilkår nr. 3 og ønskes yderligere begrundet. *Nyborg Kommune har taget vilkåret ud, grundet en afgørelse fra Miljøklagenævnet.*
2. Fejl i arealangivelse på side 5. *Er rettet til det korrekte 132,4 ha.*

Den 23. januar 2009: Nyborg Kommune sender 2. udkast til afgørelsen i høring.

Den 23. marts 2009: Nyborg Kommune har efter aftale med ansøgers konsulent ændret kravet om udnyttelse af godkendelsen til 5 år, da det ikke forventes at husdyrbruget, Sentvedvej 38, 5871 Frørup vil være i stand til at levere husdyrgødning før end dette tidspunkt.

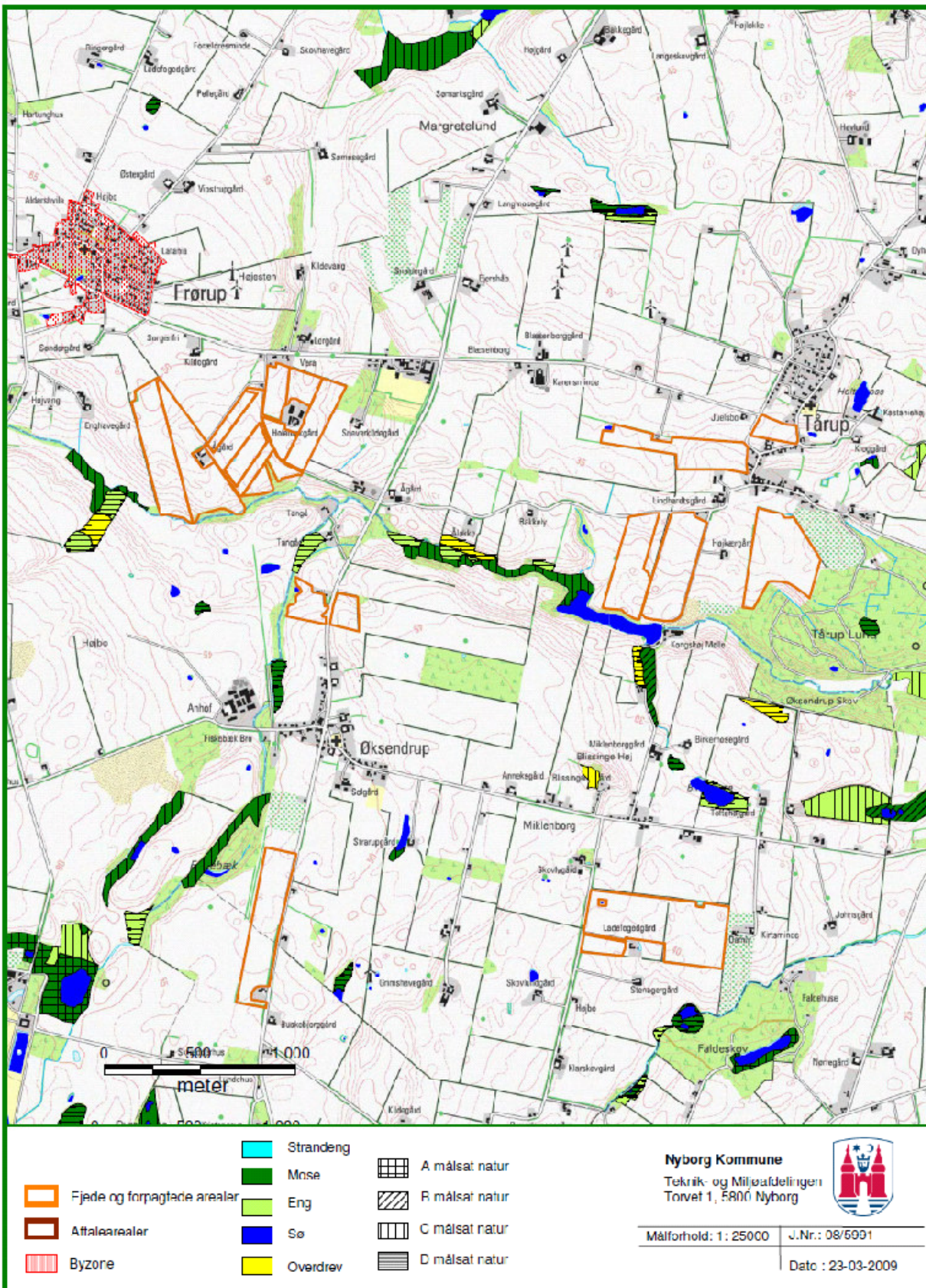
I denne sag har det ikke været relevant at gennemføre yderligere partshøring. Ansøger ejer samtlige arealer, der omfattes af godkendelsen og Nyborg Kommune vurderer, at sagen er af underordnet betydning for naboer.

5. Samlet vurdering

Samlet set vurderer Nyborg Kommune, at når godkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at arealerne kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Nyborg Kommune vurderer, at udbringning husdyrgødning kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

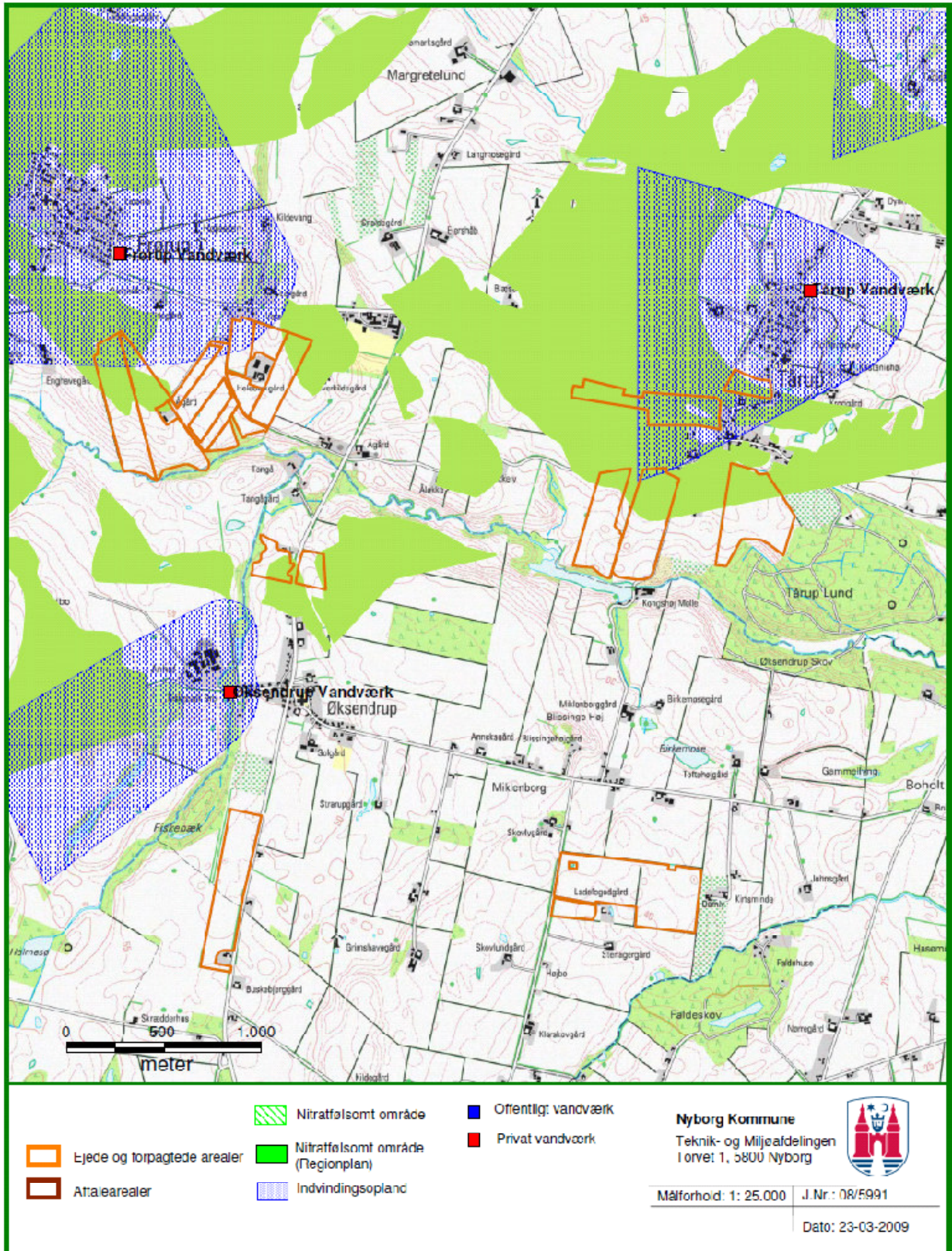

Kortbilag 1

Kortbilag 2

Nyborg
KOMMUNE

Torvet 1
5800 Nyborg ..